

חלילים, תוף, נבל וכינור. כוונת המשנה בכל זה, שהרי זה דבר פלא
 שמשמת האיל מנין קולותיו פי שבע מאשר בחייו, וכיוצא בדבר כאן,
 שמתחילה היתה מחוייבת ארבע פרידות בלבד, ועתה מפני כל
 הספיקות מוטל עליה להביא עוד ועוד, עד שלבן עזאי עליה להוסיף
 ולהביא שמונה פרידות נוספות.
 כיון שמשנה זו נשנית כדעתו של רבי יהושע, כמפורש בה, על כן
 אין לומר (כפי שהיתה הוזה אמינא לעיל (עו) שהמשניות במסכת
 קינין נשנו שלא כדעתו לפי מה שפירשה רב אדא בר אבהו שעולה
 הנעשית כחטאת למטה נהפכת לחטאת. ומעתה חזרת הקושיא
 דלעיל (עו), שבמשנה בטיקנין שהובאה שם מוכח שלא כהסברו של
 רב אדא בר אבהו, שנאמר שם שאשה שהביאה קן שנתפרשו בה
 פרידה אחת לעולה ופרידה אחרת לחטאת, והכהן עשה אחת למטה
 ואחת למעלה בלא להבחין אם הוא עושה כל אחת כראוי לה,
 שמשפך עליה להביא קן זו שוב, כיון שיתכן שעשה את החטאת
 למעלה ואת העולה למטה ושתייהן נפסלו. וקשה, שלדברי רבי
 יהושע הלא ודאי יצאה ידי חובת חטאת, כיון שאף אם עשה את
 החטאת למעלה ואת העולה למטה, נמשכת העולה ונעשית חטאת.
 והרי זה מוכיח שלא כהסברו של רב אדא בר אבהו בדעת רבי
 יהושע.
 הגמרא חזרת בה ממה שהבינה בדברי רב אדא בר אבהו בדעת רבי
 יהושע שהעולה הנמשכת נהפכת לחטאת לכל דבר. מתרצת
 הגמרא: **אימר** – כל מה שתוכל לומר **דאמר רבי יהושע** שהעולה
 הנעשית למטה כמעשה חטאת לשם חטאת, נהפכת להיות חטאת,
 הרי זה רק **לאפוקה** (להוציאה) **מידי מעילה**, שרק לענין זה יש בה
 תורת חטאת, אולם **למיפק** (לעלות) **ליה** – לבעליה לשם **חובה**,
 שיצא בה ידי חובת חטאת, **כי** (האם) גם זה **אמר** רבי יהושע.
 כלומר, שגם לדעתו אין בעל העולה שנהפכה לחטאת יוצא בה ידי
 חובתו, ועל כן מבואר במשנה לעיל שכאשר נעשית העולה למטה
 לא יצא ידי חובת חטאת.

משנה

המשנה דנה בפסולים שונים שבמליקה, אימתי נעשה העוף על ידי
 כך כנבילה גמורה ומטמא בבית הבליעה כדין נבלת עוף טהור,
 ואימתי אינו מטמא אף שהקרוב פסול:
כל הפסולין לעבודה בבית המקדש **שמלקו** את קרבנות העוף,
מליקתן פסולה, **ואינו** (אין) העוף הנמלקו **מטמא בבית הבליעה**,
 אף שאין המליקה כשרה. וטעם הדבר הוא, שכיון שמליקתם הועילה
 לענין זה שאם עלה הקרבן על המזבח אין להוריו והרי הוא מוקטר
 עליו אף שנמלק בפסול, הרי שהיא נחשבת מליקה, ואינה כהריגה
 בעלמא, ועל כן אין העוף מטמא בבית הבליעה.
 המשנה מפרטת את דיניהם של פסולים שונים: **מלק** את הקרבן
בשמאל, שמליקה פסולה היא משום שעליה להיעשות בימין, **או**
שמלק את הקרבן **בלידה**, שאף היא מליקה פסולה לפי שעבודות
 הקרבן אינן נעשות אלא ביום, וכן אם **שחט** עוף **חולין** (שלא הוקדש
 לקרבן) **בפנים** העזרה, שהוא אסור באכילה, **וכן** אם שחט עוף
קדשים (שהוקדש לקרבן) **מחוץ לעזרה**, שאף הוא אסור באכילה
 ומשום שאין דינו אלא במליקה, דין כל השחיטות והמליקות הללו,
שאינן מטמאות את האוכלן **בבית הבליעה**. מליקות שמאל ולילה
 אינן מטמאות בבית הבליעה משום שדיןן הוא שאם עלו לא ירדו,
 ושחיטות חולין בפנים וקדשים בחוץ אינן מטמאות מהטעמים
 שיתבארו להלן (עו) בבדייתא ובגמרא.
 אופנים אחרים בהם במליקה אינה נחשבת מליקה כלל, והעוף
 מטמא בבית הבליעה כנבילה גמורה: **מלק** את העוף **בספיין** ושלא
 כדינו שימלק בצפורן, או **שמלק** עוף של חולין **בפנים** העזרה, **וכן**
 אם מלק עוף **קדשים** **מחוץ לעזרה**, שאין מליקתם מליקה משום
 שאין מליקה שייכת אלא בעוף קדשים הנמלק בעזרה דווקא,

צריקה שתביא עוד קמח פרידון שיקרבו לעולה **למעלה**, אחד ממין
 חובתה, ועוד שני תורים ושני בני יונה לנדרה, ובוזה יצאה ידי כל
 הספיקות, שהביאה את נדרה עם עולת חובתה. וכל זה כאשר הביאה
 מתחילה את חובתה ואת נדרה **מפין אחד**. דוגמא לדבר, שהביאה
 קן חובתה וקן נדרה מתורים, ונפסל תור אחד מקן נדרה. אין די
 שתיבא תור אחר תמורתו, אלא עליה להביא את הקן כולה ולהביא
 עוד תור עבור עולת חובתה על מנת שיבואו יחד. ועוד עליה להביא
 קן מבני יונה לספק נדרה, שמא נדרה להביא בני יונה דווקא, ותביא
 את כולם יחד, על מנת שיבואו התורים ובני היונה עם עולת חובתה,
 ונמצא שבסך הכל עליה להביא קמח פרידות נוספות.

ו. **ואם** שתי הקינים שהביאה לחובתה ולנדרה היו **משני מינין**,
 שאחת תורים והאחרת בני יונה, ואין ידוע איזו קן קרבה ראשונה
 לחובתה, **תביא עוד שש פרידות**, שלושה תורים ושלושה בני יונה.
 וטעם הדבר הוא, שכיון שעליה להביא את שתי הקינים הבאות
 לנדרה יחד עם עולת חובתה, עליה להביא עולה זו מאותו מין שבאה
 חטאת חובתה, וכיון שאינה יודעת מאיזה מין קרבה קן חובתה, אינה
 יודעת איזו עולה להביא לחובתה עתה יחד עם הקינים הבאות
 לנדרה, אם תור או בני יונה, ומספק עליה להביא את שניהם. נמצא
 שעם שתי הקינים הבאות לנדרה, שני תורים ושני בני יונה, עליה
 להביא עוד תור ובן יונה לספק עולת חובתה (ואחד מהם נדרה
 שהלא חייבת אחד בלבד), ובסך הכל שש פרידות.

ז. **ואם** אשה זו, שנדרה קן ופירשה נדרה ואינה יודעת מה פירשה,
נתנתן (נתנה את הקינים) **לכהן**, **ואינה יודעת מה נתנה**, אם תורים
 או בני יונה או שקן אחת תורים וקן אחרת בני יונה, **והלך הכהן וקשה**
 את הקינים והקריבן, **ואינו יודע מה קשה בהן**, אם עשאן כולן
 למעלה, כלומר שכולן עולות, או שעשאן כולן למטה, שכולן
 חטאות, או מחצה עולות ומחצה חטאות, נמצא שמפני הספק אף ידי
 חובתה לא יצאה, שמא עשה הכל חטאת ואין כאן עולה או שמא
 עשה הכל עולה ואין כאן חטאת, על כן היא **צריקה להביא ארבע**
פרידות עולות, שני תורים ושני בני יונה, **לנדרה**, שמא נדרה תורים
 או שמא נדרה בני יונה, **ועוד שתים לעולת חובתה**, תור ובן יונה,
 שמא אין חובתה היתה החטאת כשרה ונתחייבה בעולת חובתה
 מאותו מין וכיון שאין ידוע איזה מין היה עליה להביא תור ובן יונה,
ועוד הטמאת אחת מאיזה מין שתרצה, שמא עשה הכל למעלה
 ונמצא שלא הביאה חטאת כלל. ומה שיכולה היא להביאה מכל
 מין שתרצה ואין אומרים שמא קרבה עולת חובתה מן המין השני
 ונתחייבה להביא את החטאת מאותו מין, משום שמין הקן נקבע
 בחטאת ולא בעולה. וכיון שנפסלה החטאת יכולה להביא את
 החטאת מכל מין שתרצה, והעולה שהיא מאותו מין שבשתים (תור
 ובן יונה) שהיא מביאה לחובתה תעלה כבת זוגה, ואילו העולה
 הראשונה נפסלת משום שאין לה בן זוג. והעולה מכל זה שהיא
 צריכה להביא עוד שבע פרידות, שלושה תורים ושלושה בני יונה
 ועוד אחת ממין שתרצה.

המשנה מביאה דעה החולקת על הדין האחרון: **כן עזאי אומר**, עליה
 להביא **שתי הטמאות**, תור ובן יונה. דעתו היא שמין הקן נקבע לא על
 פי החטאת, כדעת חכמים, אלא על פי הראשון שקרב, ויש לחשוש
 שמא קרבה עולת חובתה ממין אחר והיא כשרה, ונתחייבה בחטאת
 מאותו מין, ועל כן עליה להביא שתי חטאות משני המינים.

המשנה מסיימת במשל דומה שבו ממעט נעשה הרבה, כשם שכאן
 מכמות קטנה שהיתה מוטלת עליה הגיעה לידי חיוב של כמות
 מרובה: **אמר רבי יהושע**, **זה שאמרו אודות האיל, שבששואו** **הי**
קולו אחד, ואילו **בששואו** **מת קולו שבועה**, דהיינו שיש בו שבעה
 קולות. ובקינין (עו) מוסיפה המשנה ומפרשת, **כיצד קולו שבעה**,
מושתי קריניו (ועשים) שתי חצוצרות, (מושתי שקויו) (ועשים) שני
 חלילין. וערו (משמש) לתוף, מעיו לנבלים, בני מעיו לכנורות. והרי
 כאן שבע כלי נגינה הנעשים מהאיל אחר מותו, שתי חצוצרות, שני

זבחים דף סח עמוד א תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני) קנה

אֲשֶׁר צָנְחָה ה' לְאָמֵר דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֶדְמָה
תְּמִימָה וְכָל מִקּוֹם שְׂנֵאמֵר 'חֻקָּה' מִלְּמַד שֶׁהָאָמֵר שֶׁמֵּעַב, הָרִי
שָׂרָק כְּחַן שֹׁחֵט אֶת הַפָּרָה. וְאָם נֵאמֵר שֶׁשְׂחִיטָה אֵינָה עֲבוּדָה, מְדוּעַ
הֵיא פְסוּלָה בּוֹר. מִתַּרְצַת הַגְּמָרָא: שְׂאֲנִי [-שׂוֹנָה] שְׂחִיטָה פָּרָה
אֶדְמָה, שֶׁצִּירֵכָה כְּחַן דְּוֹקָא, מִשׁוּם דְּקָרְשִׁי בְּרַק הַפִּיט הֵיא, וְאִין בָּהּ
קְדוּשַׁת הַגּוֹף לִמְזַבְחָה.
מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: וְלֹא כָּל דְּבָן הוּא – וְהָאֵם אִין זֶה קָל וְחוּמָר,
שְׁהָרִי אֵם קָרְשִׁי בְּרַק הַפִּיט, כְּמוֹ פָּרָה אֶדְמָה, בְּעוּזוֹ [-צִרִיכִים
הָם] כְּהוֹנֵה בְּשְׂחִיטָתָם, קְרָשִׁי מְזַבְחָה, שְׁעִיר עֲבוּדָתָם בְּכַהֲנִים,
מִיִּפְעֻצָּא [-וְכִי צִירֵךְ לִמּוֹר] שֶׁצִּטְרַכּוּ כְּחַן בְּשְׂחִיטָתָם. וְכִין שְׂכַן,
שֶׁגַם קְדִישׁ מְזַבְחָה הֵיוּ צִרִיכִים כְּחַן בְּשְׂחִיטָתָם, וְאָף עַל פִּי כָן הֵקִילָה
תּוֹרָה בְּכֶךְ, יֵשׁ לְלַמּוֹד שֶׁגַם בְּמִלְקָה שֶׁהַצִּירֵכָה תּוֹרָה כְּחַן, עֲדִין
תְּהֵא מִלְקָה בּוֹר כְּשֶׁרָה לַעֲנִין שְׂאֵם עֵלְתָה עַל הַמְּזַבְחָה לֹא תֵרַד
וְלֹא תִטְמָא בֵּיתָה הַבְּלִיעָה. מִתַּרְצַת הַגְּמָרָא: אֲמַר רַב שִׁישְׁיָא
בְּרִיהּ דְּרַב אִידִי, מַה שֶׁהַצִּירֵכָה תּוֹרָה כְּחַן בְּשְׂחִיטָה פָּרָה
אֶדְמָה, מִיִּדֵי דְּהָרָה אֲמַרְזָאוֹת נִנְעִים – הָרִי זֶה בְּדוּמָה לִרְאִיתָ
נִנְעִים דְּלָאוּ עֲבוּדָה הֵיא רְאִיזָה זֶה, וְכָל זֹאת בְּעֵצָא [-צִירִיכָה
כְּהוֹנֵה], וְאָף מַה שֶׁהַצִּירֵכָה תּוֹרָה כְּחַן בְּשְׂחִיטָה פָּרָה אִין זֶה מִשׁוּם
שְׂחִיטָה עֲבוּדָה, אֲלֵא עֲנִין אַחַר הוּא שֶׁנִּצְרַךְ שִׂיחֵיהּ בְּכֶחָן, וְאִין
לְלַמּוֹד מִמְּנָה דְּבַר עַל שְׂחִיטָה בְּקַרְבָּנוֹת. וְמַעַתָּה אִי אֲפִשַׁר לְלַמּוֹד
שְׂפוּלָה זֹרוֹת הוּא פְסוּל קָל מִמָּה שֶׁהוֹכַשְׁרָה זֶה בְּשְׂחִיטָה קַרְבָּנוֹת,
כִּין שְׂחִיטָה עֲבוּדָה.
שׁוֹאֵל הַגְּמָרָא: וְנִיִּלְף [-וְנִלְמַד] לְהַכְשִׁיר מִלְקָה בּוֹר, לַעֲנִין שְׂאֵם
עֵלְתָה לֹא תֵרַד וְשִׂלָּא תִטְמָא בֵּיתָה הַבְּלִיעָה, מְמִלְקָתָה עֹפוֹת הַקְּרָבִים
בְּפְסָחָה שְׂחִיטָה כְּשֶׁרָה בּוֹר. מִשִּׁיבָה הַגְּמָרָא: מְקַרְבָּנוֹת פְּסָחָה לֹא יִלְיָף
[-אִין לְלַמּוֹד] לְקַרְבָּנוֹת הַקְּרָבִים בְּמִקְדָּשׁ, מִשׁוּם שְׂקָדוּשַׁת הַבַּמֶּה
אֵינָה נַחְשֶׁבֶת קְדוּשָׁה כָּל כָּלפִי קְדוּשַׁת הַמִּקְדָּשׁ.
מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: וְהָאֵם לֹא לְמִדֵּים מְקַרְבָּנוֹת הַקְּרָבִים בְּבֹמָה, וְהַתְּנֵיאָה,
מְזַבְחָה לְיוֹצָא מֵאִמּוֹרֵי הַקְּרָבָנוֹת חוּץ לְעוֹרָה, שְׂאֵף שֶׁנִּפְסַל בְּכֶךְ, שְׂאֵם
עֵלְתָה לִמְזַבְחָה לֹא יֵרַד, שְׂחִיטָה מִצִּיעָה שְׂחִיטָה מַחוּץ לְמִקְוֵי מִשְׁרָה
בְּפְסָחָה, שְׂאִין בָּהּ פְסוּל זֶה כָּל כָּל, וְנִמְצָא שְׂפוּלָה יוֹצָא מִבְּמַקְדָּשׁ הוּא
פְסוּל קָל, וְעַל כֵּן אֵם עֵלְתָה עַל הַמְּזַבְחָה לֹא יֵרַד. הָרִי שֶׁלְּמִדֵּים זֶה מְזַבְחָה
מִתַּרְצַת הַגְּמָרָא: הַתְּנֵיאָה בְּרִייתָה אֲצִילָתָה תוֹרָתָה הֶעוֹלָה סְמִיךָ לֵיהּ
- עַל הַפְּסוּק 'זֹאת תִּזְכֹּר הַעוֹלָה' (ויקרא a) סָמָךְ אֶת דְּבָרֵיךָ, שְׁתּוֹרָתָה
בֹּא לְרִבּוֹת וְלָתֵת תּוֹרָה אַחַת לְכָל הָעוֹלִים לְמִזְבְּחָה, שֶׁאֵפִילוּ הֵם
פְסוּלִים, שִׁלָּא יֵרַד, וְזֹאת בָּא לְמַעַט שִׁלָּא יֵהֵא דִין זֶה בְּכּוֹלָם, וְעַל
כֵּן יֵשׁ לְחַלֵּק לְוּמָר שְׂכַל שֶׁנִּפְסַל אַחַר שְׂחִיטָה וְמִלְקָה, כְּפְסוּל יוֹצָא,
שֶׁנִּפְסַל אַחַר שְׂכַבְרָה נִתְקַדֵּשׁ בְּחָן, אִו שֶׁנִּפְסַל בְּשְׂחִיטָה אִו בְּמִלְקָה
עֲצֻמָּן אֵךְ יֵשׁ לוֹ הֵיתֵר בְּמִקּוֹם אַחַר, כְּפְסוּל שְׂמָאל וְלִילָה, אֵם עֵלְתָה
לֹא יֵרַד, וְלֹא נִקְטָה תְּנֵיאָה 'בְּמָה' אֲלֵא כְּסָמָךְ בְּעֵלְמָא. וְמִלְקָתָה זֶה,
שְׂפּוּסָלָה אֵירַע קוֹדֵם שֶׁנִּתְקַדֵּשׁ הַקְּרָבָן, וְאִין לָהּ הֵיתֵר בְּמִקּוֹם אַחַר,
דִּינָה שְׂתַרֵּד הֵיא מִטְמָאתָה בֵּיתָה הַבְּלִיעָה.
הַגְּמָרָא מְבִיאָה דְּעָה הַחוּלְקַת עַל רַב דְּבָרֵין מִלְקָתָה זֶה וְרַבֵּי יוֹתְנָן
אֲמַר, עוֹף שְׂמִלְקוֹן זֶה אִין מְטַמָּא אֲבִיתָה הַבְּלִיעָה, מִשׁוּם שִׁישׁ לְלַמּוֹד
מִבְּמָה שְׂמִלְקָתָה זֶה כְּשֶׁרָה בָּהּ וְאִין רַבֵּי יוֹתְנָן סוֹבֵר כְּרַב שְׂבָמָה
נַחְשֶׁבֶת חוּל כְּלַפִּי הַמִּקְדָּשׁ, וְרַק עוֹף שְׂמִלְקָתָה בְּסָפְזֵין מְטַמָּא אֲבִיתָה
הַבְּלִיעָה, כִּין שְׂאִין לְמִלְקָה בְּסָכִין הַכְּשֶׁר בְּמִקּוֹם אַחַר.
הַגְּמָרָא דְּנָה כִּיצַד יַפְרַשׁ רַב אֶת דְּבָרֵי מַשְׁנֵינֵיהּ: תִּנֵּן בְּמַשְׁנֵינֵיהּ, כָּל
הַפְּסוּלִין שְׂמִלְקוֹן מְלִיקְתָה פְּסוּלָה וְאֵינוּ מִטְמָא בֵּיתָה הַבְּלִיעָה.
שׁוֹאֵל הַגְּמָרָא: בְּשִׁלְמָא - מוּבָנִים דְּבָרֵי מַשְׁנֵיהּ לְרַבֵּי יוֹתְנָן, מַה
שְׂאֵמְרָה מַשְׁנֵיהּ 'כָּל', בֹּא לְאִיתוּנֵיהּ [-לְרִבּוֹת] זֶה שְׂמִלְקָה, וְלְוּמָר שְׂאֵף
מִלְקָתָה מִלְקָתָה הֵיא לַעֲנִין שְׂאֵם עֵלְתָה לֹא תֵרַד, וְלִכְךָ אֵינָה מִטְמָאתָה
בֵּיתָה הַבְּלִיעָה, אֲלֵא לְרַב הַסּוֹבֵר שְׂמִלְקָתָה זֶה אֵינָה מִלְקָה כָּל כָּל, 'כָּל'
לְאִיתוּנֵיהּ מָאִי. מִתַּרְצַת הַגְּמָרָא: (לֵאמֹר) לְאִיתוּנֵיהּ מִלְקָה שֶׁנִּשְׁעָתָה
בְּשְׂמָאל וְמִלְקָה שֶׁנִּשְׁעָתָה בְּלִילָה, שְׂאֵף שְׂחִין פְּסוּלוֹת אֵינוּ מִטְמָאתָה
בֵּיתָה הַבְּלִיעָה.
מִקְשָׁה הַגְּמָרָא: שְׂמָאל וְלִילָה בְּהִדְרָא קְתָנִי - נֵאמְרוּ בְּמַשְׁנֵיהּ
בְּמִפְרָשׁ, וְלִמָּה הוֹצִירָה הַמְּשַׁנָּה לְכוֹלָם בְּכָל שְׂאֵמְרָה. מִתַּרְצַת

המשך בעמוד קנא

וכן אם הביא לקרבנו תורני קטנים שעדיין לא הגיע זמנן להקרבה
וכפי יונה גדולים שעבר זמנן להקרבה, וכן פרידה [-גזול] שנחסר
אחד מאיבריה, כגון שיגשג נפה [-כנפה], שניסמית עינה ושנקמעה
רקלה, שאם אירע אחד מכל אלו נפסלה להקרבה, כל המליקות
הללו אינן מליקות כלל, ועל כן העוף מטמא בבית הבליעה.
המשנה מבארת את הכלל שבדבר: זה הקלל בדן טומאת בית
הבליעה, כל עוף פסול שפסולו נעשה בקודש, שמצד עצמו היה
כשר אבל נפסל בעבודותיו, אינו מטמא בבית הבליעה, וכל עוף
פסול שלא היה פסולו בקודש, כלומר שפסולו הוא מצד עצמו,
מטמא בבית הבליעה. ולכן עוף שנמלק בשמאל או בלילה, שהעוף
כשר היה אלא שעבודותיו פסולות, אינו מטמא בבית הבליעה, משום
שמליקותו הועילה שאם יעלה על המזבח לא ירד. ואילו אם היה
העוף מתורם ובני יונה שלא בזמנם או שהיה מחוסר אבר, שהוא
פסול מצד עצמו, אין מליקותו מליקה ואם עלה על המזבח ירד,
ומטמא בבית הבליעה.
נאמר במשנה שגם עוף חולין שנשחט בפנים ועוף קדשים שנשחט
בחוף אינם מטמאים בבית הבליעה, ואף שאינם בכלל פסולו בקודש,
ואם עלו על המזבח ירדו, ומשום שיש על כך לימוד מיוחד בגמרא
להלן (טו). אף עוף שנמלק בסכין מטמא בבית הבליעה, אף שפסולו
הוא בעבודותיו, משום שמליקה בסכין אינה מליקה כלל וכאילו לא
נמלק, ועל כן דינו שאם עלה ירד ושהוא מטמא בכל נבילה.
נמרא
דין מליקת זר: אמר רב, עוף שנמלק בשמאל ועוף שנמלק בלילה,
אין מטמאין בבית הבליעה, וכאמור במשנה, ומשום שמליקותם
מליקה שאם עלו על המזבח לא ירדו, ואילו עוף שנמלק בידי זר
שאינו כהן ועוף שנמלק בסכין ולא בצפורנו של הכהן, מטמאין
בבית הבליעה, שאין מליקותם מליקה ואם עלו על גבי המזבח ירדו,
עוף שנמלק בסכין אינו מטמא בבית הבליעה כפי שכבר נתפרש
במשנה, ועוף שנמלק בידי זר דינו כמורה.
הגמרא מפרשת את דברי רב. מקשה הגמרא: מאי שנא - מה שונה
מליקה בשמאל שהיא נחשבת מליקה, ואם עלה העוף על גבי המזבח
לא ירד, הלא טעם הדבר הוא משום דאית ליה [-שיש לו] לפסול זה
של עבודה בשמאל הקשירה [-אופן שבו הוא כשר, והוא] פיוס
הכפורים, שכאשר הכהן נכנס לבית קדשי הקדשים להקטיר קטורת,
הוא נוטל את המחטה בימינו ואת הכף בשמאלו, וכיון שמצינו אופן
שעבודה בשמאל כשרה, נמצא שאין זה פסול גמור, ועל כן אם העוף
שנמלק בשמאל עלה על המזבח, לא ירד, וכן מדוע שונה מליקה
בלילה שהיא נחשבת מליקה, ואם עלה העוף על גבי המזבח לא ירד,
הלא טעם הדבר הוא משום דאית ליה [-שיש לו] לפסול זה של
עבודה בלילה הקשירה [-אופן שבו הוא כשר, והוא] פאיבקים של
עולות ופקורים של שאר קרבנות שהם קרבים בלילה, וכיון שמצינו
עבודות הנעשות בלילה, יש ללמוד שגם מליקה שנעשתה בלילה
אינה נחשבת פסול גמור, ועל כן אם העוף שנמלק בלילה עלה על
המזבח, לא ירד, וקשה, הלא לפסול של מליקת זר נמי [-גם כן]
מצאנו שאית ליה [-שיש לו] לפסול זרות הקשירה [-אופן שבו הוא
כשר, והוא] פשוטה, שגם זר כשר לשחוט בהמות לקרבן, ולמה לא
נאמר שיש ללמוד מזה שפסול זרות אינו פסול גמור ושעל כן אם
יעלה על המזבח עוף שנמלק על ידי זר, שלא ירד, ואם כן מליקת זר
לא תטמא בבית הבליעה, ולמה אמר רב שמתמאת. מתרצת הגמרא:
אין ללמוד משחיטה כשרה בור שפסול זרות הוא פסול קל, משום
שמה שזר כשר בה הוא זה משום ששחיטה לא עבודה היא, ולכן
היא כשרה בכל אדם, כהן זר, תמים ובעל מום.
מקשה הגמרא: והאם לא עבודה היא, והאמר [-והלא אמר] רבי
יורא, שחיטת פרה אדומה פרה, פסולה, ומחוי רב עלה - והראה
רב על כך שטעם הדבר משום האמור בפרשת פרה אדומה (במדבר ט'
א) ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה ושחט
אתה לפני, ונאמר שם 'חוקה', שנאמר (שם פסוק a) זאת חקת התורה

המשך בעמוד קנא

המשך ביאור למס' זבחים ליום שני עמ' ב

1 הגמרא: התנא במשנה תניי [-שונה] את דינן בכלל זה, וְהָרַד [-ולאחר
2 מכן] מְפָרֵשׁ את דינן בפרטות.
3 הגמרא דנה עוד בדברי רב כיצד יפרש את משנתינו: תא [-בוא]
4 שְׁמַע קושיא אחרת על דברי רב, שנינו במשנתנו, זֶה הַכֶּלֶל כֹּל
5 שֶׁהָיָה פְּסוּלוֹ בְּקוֹדֶשׁ אֵינוֹ מְטַמָּא בְּגָדִים אֲבִית הַבְּלִיעָה. בְּשִׁלְמָא
6 - דברי המשנה מובנים לְרַבִּי יוֹחָנָן הַסּוֹבֵר שְׂמִלִיקַת זֶר אֵינָה מְטַמָּאת

7 בבית הבליעה, 'כָּל' לְאִיתוּיָי [-לרבות] זֶר שְׂמִלְקָה, וְלוֹמַר שְׂאָף
8 מְלִיקְתוֹ מְלִיקָה הִיא לְעֵנִין שְׂאָם עֲלֵתָה לֹא תֵרַד, וְלִכְךָ אֵינָה מְטַמָּאת
9 בבית הבליעה, אֵלֶּא לְרַב הַסּוֹבֵר שְׂמִלִיקַת זֶר אֵינָה מְלִיקָה כֹּלֵל, 'כָּל'
10 לְאִיתוּיָי מְאִי, שְׂהָרִי לֹא מִצִּינוּ מְלִיקָה פְּסוּלָה מְלַבֵּד מֵה שְׂנוֹכֵר
11 בְּמִשְׁנָה שְׂאֵינָה מְטַמָּאת בְּבֵית הַבְּלִיעָה.